

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXVI. — Izdan in razposlan dne 30. decembra 1904.

Vsebina: (Št. 164 in 165.) 164. Dopustilnica za normalnotirno lokalno železnico z električnim obratovanjem od Bludenca v Schruns. — 165. Ukaz o izmeri pristojbin za uniformovane in neuniformovane c. kr. policijske stražne organe, kadar se pozivljajo za priče na civilna in vojaška kazenska sodišča ali v kazenskem postopanju zaradi dohodarstvenih prestopkov, potem kadar se porabljajo za spremljanje sodnih jetnikov.

164.

Dopustilnica z dne 24. decembra 1904. l.

za normalnotirno lokalno železnico z električnim obratovanjem od Bludenca v Schruns.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministristvi Jakobu Stemmerju, reprezentantu stanu Montafon, v Schrunsu v družbi z Viljemom Mayerjem v Schrunsu, po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), ter zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) zaprošeno dopustilo za gradnjo in obrat lokalne železnice s pravilnim tirom, ki se bode obratovala z električno silo, od postaje Bludenc na progi Innsbruck — Bregenc c. kr. državnih železnic v Schruns.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživata koncesionarja v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omejenjene ugodnosti.

§ 2.

Koncesionarja sta dolžna, gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v dveh letih, računa je od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bosta držala gorenjega roka za gradnjo in pa da izvršita in opremita železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dasta koncesionarja na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdelata dopuščeno železnico, se dodeljuje koncesionarjema pravica razlastitve po določenih določilih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarjema tu zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

Koncesijonarjema se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice, in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministrstvu za železnice, in pa po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§ 5.

Koncesijonarjema se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredita delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarjev.

Koncesijonarjema se priznava pravica, izdati prednostne delnice, ki imajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanovi državna uprava.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, se ne sme odmerjati z več nego s štirimi odstotki; pri tem ne sme biti nikakega doplačila iz doneskov poznejših let.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil ter za dotacijo glavnične reserve, ki jo določi državna uprava, in se prav izkažejo, prištevisi interkalarni obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravni glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtazu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§ 6.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožnike, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Koncesijonarja sta dolžna pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležee.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, in pa vsakčas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarja moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi omenjene vrste, ki se izdadó šele po tem času in se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarja veljavnost tedaj, kadar se jima priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imata koncesijonarja samo toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj te proge in na olajšila, dodeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesionarja sta dolžna, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic, izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila za račun koncesionarjev, država in koncesionarja naj upravi državnih železnic povrneta stroške, ki ji res nastanejo vsled tega obratovanja. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarjema.

§. 10.

Koncesionarja imata dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakčas dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsak čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če bi se železnica odkupila po pretekučasne davčne prostosti, določene v §. 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladi ter drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladi vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni rentni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke teh čistih donoskov.

3. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarjem kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Ako bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po spredaj stoječih določilih najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavku 2, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delnične glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plača spredaj navedeno letnino v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarjema rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

5. Državi se pridržuje pravica, da sme kadar koli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarjema, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti teh plačil, računa je obresti od obresti, — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavka 2 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

6. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 5, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma še z nepoplačanimi ostanki z odobrilom državne uprave vzprejetih зайmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, všteti vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, v kolikor niso bile že določile primerno uporabljene z odobrilom državne uprave.

7. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj bodisi kakor pritliklina železniškega podjetja, bodisi v založbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave odkupne cene, (št. 1 do 5), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

8. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti hkratu posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave počenši pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

9. Koncesionarja sta dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarja ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so od tedaj vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti donosi, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

10. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 7) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarja sta dolžna državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njune strani.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštrevši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlavnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v obsegu, povedanem v §. 11, odstavku 6.

Ko mine to dopustilo in pa tudi, ko se odkupi železnica (§. 11), obdržita koncesionarja last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnega donosa podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih oziroma pridobljenih iz lastne imovine, katera sta si koncesionarja sezidala ali pridobila sama po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in se posebno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstavništvo družbe, in pa v velike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprostiti takoj odločilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§. 14.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svabila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici,

v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Witteck s. r.

165.

Ukaz ministrstev za pravosodje, za notranje stvari in finance z dne 24. decembra 1904. l.,

o izmeri pristojbin za uniformovane in ne uniformovane c. kr. policijske stražne organe, kadar se pozivljajo za priče na civilna in vojaška kazenska sodišča ali v kazenskem postopanju zaradi dohodarstvenih prestopkov, potem kadar se porablajo za spremljanje sodnih jetnikov.

Kadar morajo nameščenci c. kr. varnostne straže c. kr. civilne policijske straže ali c. kr. zavoda policijskih agentov priti za priče na kako civilno ali vojaško kazensko sodišče ali v kazenskem postopanju zaradi dohodarstvenih prestopkov, ali kadar jih izjemoma uporabljajo sodišča za spremljanje zaprtih oseb, jim je izplačevati naslednje pristojbine:

a) Povračilo potnih stroškov: Ako je kraj sodišča, na katero mora iti stražni organ, od njegovega stojališča oddaljen nad 7.5 km, železnično ali parnoplovstveno pristojbino po tarifi; ako pa ni železnične ali parnoplovstvene zveze, pa 20 h za vsak kilometer pota tja in nazaj;

b) povračilo stroškov za hrano:

1. Ako se stražni organ — bodisi z ozirom na oddaljenost kraja, v katerega se je bil napotil, ali ker razprava dalje traja — ne more več isti dan vrniti v svoje stojališče, nadzorniku 4 K in stražniku (agentu) 3 K;

2. ako stražni organ sicer ni prisiljen prenočiti zunaj svojega stojališča, pa se vendar vsaj osem ur mudi izven njega, nadzorniku 1 K 50 h in stražniku (agentu) 1 K;

3. za dneve, ki sledé prenočitvi, odpade povračilo stroškov za hrano, ako se more dotičnik vrniti do 12. ure opoldne v svoje stojališče. Ako je treba za pot nazaj daljše odsotnosti od stojališča, je pripoznati pristojbino po točki 2 in samo tedaj, kadar bi bilo treba vnovič prenočiti, pristojbino po točki 1.

Gledé v občin službenih dolžnostih varnostnih organov ležečega izročevanja oseb, ki so sumne

akega kaznivega dejanja, najbližjemu pristojnemu sodišču, se, kakor doslej, ne smejo zaračunjati pristojbine na dolg justične uprave.

Ministrstveni ukaz z dne 6. decembra 1871. l. (drž. zak. št. 141) izgubi s tem svojo moč.

Koerber s. r.

Kosel s. r.